

บทที่ 7

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข่าวท้องถิ่น ของ สวท.ราชบุรี ในแง่มุมมองของลักษณะกระบวนการผลิต ลักษณะโครงสร้างเนื้อหาและปัจจัยเงื่อนไข ซึ่งเป็นตัวกำหนดประเด็นหัวข้อตามที่ได้เลือกนำเสนอ นั้น เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาของข่าวซึ่งผ่านการออกอากาศมาแล้วในรอบ 1 ปี คือระหว่าง 1 ตุลาคม 2533 - 30 กันยายน 2534 ในขณะที่ตัวผู้วิจัยเองก็ได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 10 ราย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และบันทึกเทปเสียงทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาประกอบการศึกษาในเรื่อง บทบาทหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี

ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของกระบวนการผลิตข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี ในประการแรกนั้น ผู้สื่อข่าวหรือ บก.ข่าวของสถานีฯ จะใช้ตัวเองเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกทำข่าว โดยอิงการพิจารณาจากกรอบการปฏิบัติงานในแนวนโยบายของสถานี ฯ มาประกอบการตัดสินใจ ซึ่งแหล่งที่มาของข่าวเหล่านี้จะมาจากบุคคลสำคัญในจังหวัด เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด รองผู้ว่าฯ เจ้ากรมการทหารช่าง และหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ พร้อม ๆ กับประกาศของทางราชการ หรือหนังสือแจ้งความจากหน่วยงานต่าง ๆ ในเรื่องที่เป็นนโยบายของจังหวัด รวมไปถึงจดหมายแจ้งข่าวจากเอกชน หนังสือข่าวของกรมประชาสัมพันธ์ ที่เรียกกันว่า "วิทยุสาร" ก็เป็นแหล่งข่าวที่มาของข่าวอีกแหล่งหนึ่ง ในขณะที่มุมมองของผู้สื่อข่าว หรือ บก.ข่าว ของ สวท.ราชบุรี ที่มีต่อการเสนอข่าวจากสื่อมวลชนอื่น ๆ ทั้งในและต่างสาขากัน ก็เป็นอีกที่มานึงของการพิจารณาตัดสินใจทำข่าวนั้น ๆ เพื่อเผยแพร่สู่คนใน จังหวัดราชบุรี

สำหรับกระบวนการผลิตข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี ในแง่ของกระบวนการผลิตข่าวนั้น แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนการผลิตเหมือนกับการผลิตงานด้านสื่อมวลชนโดยส่วนใหญ่ได้แก่ ขั้นตอนก่อนการผลิต (Pre-Production) คือ ขั้นตอนการเตรียมการเพื่อ

การตัดสินใจ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนการผลิต (Production) ซึ่งมีทั้งการผลิต ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางไปทำข่าวนั้นๆ และการสัมภาษณ์จากทางโทรศัพท์โดยตัวผู้สื่อข่าวไม่ต้องไปเผชิญหน้าโดยตรงกับแหล่งข่าว ซึ่งสามารถทำข่าวในลักษณะเช่นนี้ได้ ในกรณีที่ข่าวนั้น ๆ เป็นข่าวทั่วไป และไม่เน้นบรรยากาศของเหตุการณ์มากนัก ต้องการทราบแต่เพียงรายละเอียดทั่ว ๆ ไปของกิจกรรมนั้น ๆ โดยมีแหล่งข่าวซึ่งเป็น "ผู้รู้" ในกิจกรรมนั้น เป็นผู้ให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

สำหรับขั้นตอนสุดท้ายในการผลิต ข่าวท้องถิ่น ของ สวท.ราชบุรี นั้น ได้แก่ขั้นตอนหลังการผลิต (Post-Production) ซึ่งเป็นการเรียงร้อยเหตุการณ์ต่าง ๆ จะถูกนำมาพิจารณา เรียงลำดับตามความสำคัญของข่าว ก่อนนำมาออกอากาศในช่วงเวลา 18.15 น. ของทุกวัน โดยเน้นความสด ความฉับไว ในเรื่องประกาศของทางราชการ เป็นข่าวแรกข่าวที่เกี่ยวกับบุคคลสำคัญ ๆ เป็นข่าวที่ 2 ในขณะที่ข่าวผลสะท้อนอื่น ๆ และข่าวที่เป็นเรื่องที่จะแจ้งให้ทราบเป็นเรื่องสำคัญรองลงมาตามลำดับ ซึ่งเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดประเด็นปัญหาต่าง ๆ เพื่อทำเป็นข่าวท้องถิ่น เพื่อการกระจายเสียงต่อไป ผู้สื่อข่าวหรือ บก.ข่าวในฐานะนายทวารข่าวสาร (Gatekeeper) จะเป็นผู้เลือกเสนอ หรือ กำหนด (Set) ประเด็นปัญหาในบางแง่มุมตามหลักเกณฑ์ในเรื่องคุณค่าของข่าว อันเป็นแนวคิดของ Allan Bell และ Galtung กับ Ruge ในบางประเด็น ได้แก่ คุณค่าจากบุคคลที่เป็นข่าว และเหตุการณ์ต่าง ๆ (Value in news actors) ในประเด็นของ

- ความผิดปกติจากสิ่งที่เคยเป็น (Negative) หรือภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น ข่าวอุทกภัยในพื้นที่ อ.สวนผึ้ง, ไฟไหม้ตลาดโพธาราม ฯลฯ
- ความสดใหม่ ปัจจุบันทันด่วน (Recency) รายงานข่าวสดการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล เป็นต้น
- ความใกล้ชิด (Proximity) ได้แก่ เรื่องราวต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่ได้ทำอยู่เป็นประจำ เช่น ข่าวการประชุมในหมู่บ้าน, กิจกรรมของท้องถิ่น เช่น พิธีแห่เทียนเข้าพรรษาของชาว อ.โพธาราม ฯลฯ
- ข้อเท็จจริง (Facts) เป็นการเสนอนโยบายรัฐบาลอย่างชัดเจนตรงไปตรงมา เช่น ประกาศต่าง ๆ ของทางราชการ

- สิ่งที่ไม่ได้คาดหวัง (Unexpectedness) เช่น ข่าวการค้นพบน้ำแร่ ที่ธารน้ำร้อนบ่อคลึง อ.สวนผึ้ง ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์ของแร่ธาตุมาก (มากกว่าที่ จ.ระนอง)
- สิ่งที่เป็นที่สุด (Superlativeness) เช่น ข่าวการพัฒนาถ้ำเข้าบึงของจังหวัดราชบุรี ถ้ำที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย และติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก เป็นต้น
- สิ่งที่เป็นความต้องการของคน (Relevance) เป็นเรื่องที่ใกล้ชิดกับชีวิตประจำวันและประสบการณ์ของคนในเรื่องต่าง ๆ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ, ราคาซื้อขายพืชผลทางการเกษตร ฯลฯ

- ความเฉพาะตัวของสื่อ (Personalization) เช่น คนฟังข่าวอยากฟังข่าวที่มีเสียงตัวเองออกอากาศด้วย ได้แก่ ชาวบ้านที่ให้สัมภาษณ์ในโครงการเผยแพร่ประชาธิปไตยระดับหมู่บ้าน จะสนใจฟังข่าวของตัวเองในวันนี้เป็นพิเศษ เพราะจะได้ยินเสียงของตัวเองหรือเรื่องราวในท้องถิ่นของตนที่เป็นเฉพาะตัว

- บุคคล เด่น สำคัญ (Eliteness) ได้แก่ การเสนอข่าวของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือบุคคลสำคัญในท้องถิ่น เช่น นายกรัฐมนตรี ประธานสภาฯ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ฯลฯ

- เรื่องเฉพาะในคุณลักษณะของแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น (Attribute) เช่น รายงานสถานการณ์โรคเอดส์ในจังหวัดราชบุรีล่าสุดที่ระบุว่า ผู้ติดเชื้อ 2 คน ใน 150 คน ของจังหวัดเสียชีวิตแล้ว

- ความชัดเจนของข้อมูล (Facticity) เช่น ระบุจำนวนเงินอันเป็นงบประมาณของโครงการงานในชนบทอย่างชัดเจนว่า ในปีงบประมาณ 2534 นั้น จ.ราชบุรีได้รับงบประมาณทั้งสิ้น 24 ล้าน 8 แสน 7 หมื่น 6 พัน 20 บาท เป็นต้น

สำหรับเกณฑ์การแบ่งคุณค่าของข่าวอันเกิดจากกระบวนการของข่าว (Values in the news Process) ซึ่งถูกนำมาประกอบการตัดสินใจทำข่าว ในประเด็นของ

- ความต่อเนื่อง (Continuity) การทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า (Predictability) และการร่วมมือกันมอง (Co - option) จากสื่อมวลชนอื่น ๆ

ข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี จะเสนอข่าวของความต่อเนื่องจากข่าวที่เคยเสนอไปแล้ว ภายใต้หัวข้อข่าวที่ว่า "ความคืบหน้าในการ....." เช่นความคืบหน้าในการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมที่ จังหวัดราชบุรี หรือ ความคืบหน้าในการตรวจจับผู้กระทำผิด พ.ร.บ. จราจรเหล่านี้เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการเสนอข่าวอย่างต่อเนื่อง โดยอ้างอิงย้อนไปถึงเหตุการณ์ที่ตอนเกิดขึ้น อันเป็นผลสืบเนื่องมาถึงปัจจุบันและผลที่คาดว่าจะเกิดต่อไป ซึ่งจะตรงกับประเด็น ของการทำนายเหตุการณ์ล่วงหน้า (Predictability) โดยใช้ความรู้และวิจญาณของผู้สื่อข่าว มาประกอบการเขียนข่าวหรือบางประเด็น ก็อาศัยการร่วมมือกันมอง (Co-option) อันเป็นแนวคิดจากสื่อมวลชนในแขนงอื่น มาเสริมการพิจารณาคุณค่าข่าว เช่น ช่วงนี้สื่อมวลชนต่าง ๆ จะหันมารณรงค์เรื่องสิ่งแวดล้อม ฉะนั้นการตัดสินใจคัดเลือกข่าวที่ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม จะถูกนำมาพิจารณาตัดสินใจเป็นกรณีพิเศษ เช่น ขนส่งจังหวัดราชบุรี เร่งตรวจจับรถบรรทุกควันดำ หรืออุตสาหกรรมจังหวัดราชบุรี ส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น

จากคุณค่าของข่าวดังกล่าว พบว่าเป็นส่วนหนึ่งที่แฝงอยู่ในการตัดสินใจเลือกทำข่าวของตัวผู้สื่อข่าวหรือ ตัวบ.ข่าวผู้ซึ่งยังทำหน้าที่ในการกำหนด (Set) ประเด็นปัญหาที่จะหยิบยกออกมาสู่สาธารณชนตามทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda - Setting Theory) โดยเป็นผู้ตัดสินใจว่าจะเลือกเสนอข่าวใดเป็นข่าวแรก ข่าวใดเป็นข่าวรองและเสนอข่าวอื่น ๆ ต่อมาจนถึงข่าวสุดท้าย ซึ่งในกระบวนการตัดสินใจเลือกผลิตข่าวจาก "ความพอใจ" หรือ อารมณ์ความรู้สึกของตัวผู้ทำข่าวนั้น จะเป็นการตัดสินใจควบคู่กันไปพร้อม ๆ กับการตัดสินใจจากคุณค่าของข่าวในแต่ละหัวข้อซึ่งได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งการตัดสินใจในลักษณะเช่นนี้ ส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นพร้อมกันโดยอัตโนมัติว่า จะทำหรือไม่ทำ หรือถ้าทำจะทำอย่างไร และทำไม่ถึงเลือกทำในประเด็นนี้

สำหรับลักษณะ โครงสร้างเนื้อหา และปัจจัยเงื่อนไขที่เป็นตัวกำหนดประเด็นหัวข้อ เพื่อให้ผู้สื่อข่าวได้เลือกมาเสนอนั้น จะเห็นได้ว่า ข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี มีโครงสร้างเนื้อหาในลักษณะที่เป็น Interpretive Sociologies อันเป็นการให้ความสำคัญของตัวผู้ทำข่าว คือ ผู้สื่อข่าวหรือ บ.ข่าว ในการสร้างมุมมองที่ต้องการให้คนในสังคมได้รับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมร่วมกัน โดยเป็นไปตามแนวตามความคิดในเรื่อง Frame

และ Strip เพื่ออธิบายการสร้างความหมายของข่าวจากเนื้อหาที่ถูกสะท้อนออกมา ซึ่งผู้สื่อข่าวของ สถานีฯ จะผลิตข่าวจากกรอบนโยบายกว้าง ๆ ของกรมประชาสัมพันธ์ ในการเป็นกระบอกเสียงเผยแพร่ข่าวสารของทางราชการสู่ประชาชน โดยมีกรอบของบุคคล ได้แก่คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดอันเป็นกรอบที่ใกล้ชิดและสำคัญที่สุดมาเป็นเกณฑ์ ในการตัดสินใจ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการผลิตข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี จึงถูกกระทำขึ้นเพื่อ

1. สนองนโยบายของ จ.ราชบุรี ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด รวมไปถึงการติดตามเผยแพร่ผลงานต่าง ๆ อันเป็นภารกิจของผู้ว่าราชการจังหวัด และส่วนราชการอื่น ๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้อง โดยจะเห็นได้ว่าเปอร์เซ็นต์การเสนอข่าวสารจากเนื้อหาต่าง ๆ ในส่วนนี้มีเกือบครึ่งหนึ่งของการเสนอเนื้อหาข่าวทั้งหมด ในรอบ 1 ปี (730 ข่าว จาก 1,826 ข่าว คิดเป็น 40%)

2. เป็นการปฏิบัติงานตามแผนงานของกรมประชาสัมพันธ์ ที่ต้องการให้ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.ราชบุรี เป็นหน่วยงานของรัฐบาล ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ออกสู่ประชาชน โดยมีการเสนอข่าวในลักษณะของนโยบายและแผนงานดังกล่าว ในรอบ 1 ปี คิดเป็น 8.60% (175 ข่าว จาก 1,826 ข่าว)

3. เป็นการเสนอข่าวจากการคาดหมายถึงความสนใจของประชาชนใน จ.ราชบุรี เพื่อผลในการพัฒนาท้องถิ่นในด้าน ๆ ได้แก่

ข่าวเพื่อเกษตรกร	(134 ข่าว 7.34%)
ข่าวเศรษฐกิจ	(204 ข่าว 11.17%)
ข่าวการศึกษา	(182 ข่าว 9.97%)
ข่าวเพื่อสุขภาพ	(163 ข่าว 8.93%)
ข่าวพัฒนาอุตสาหกรรม	(38 ข่าว 2.08%)
ข่าวศาสนา ท้องเที่ยว และวัฒนธรรม	(88 ข่าว 4.82%)
ข่าวกีฬา	(43 ข่าว 2.35%)
และข่าวทั่ว ๆ ไปอันเป็นเรื่องแจ้งให้ทราบ	(87 ข่าว 4.76%)

สำหรับรูปแบบเนื้อหาข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี มีความคล้ายคลึงในการกำหนดโครงสร้างเนื้อหาของข่าวตามแบบจำลองของ Van Dijk แต่มีความสั้น กระชับรัด และไม่ซับซ้อนเท่าใดนัก โดยมีรูปแบบการเขียนข่าว ในลักษณะปิรามิดหัวกลับ (Inverted Pyramid) ได้แก่การมีพาดหัวหลัก วรรคนำ และเนื้อหาเรียงตามลำดับของเหตุการณ์ ซึ่งสามารถตัดทอนเนื้อหาในช่วงล่างหรือท้ายของช่วงที่ขังได้โดยไม่ทำให้ความหมายโดยรวมต้องเสียไป ซึ่งลักษณะเนื้อหาของข่าวท้องถิ่นในรอบปีของการวิจัยนี้พบว่า ข่าวที่มีเนื้อหาในการปฏิบัติงานของส่วนราชการในส่วนภูมิภาค เป็นข่าวที่ได้รับการเสนอมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ข่าวเพื่อเศรษฐกิจ, ข่าวการศึกษา, ข่าวเพื่อเกษตรกร, ข่าวการปฏิบัติราชการของผู้ว่าราชการจังหวัด, ข่าวศาสนา, ท้องเที่ยว, วัฒนธรรมและข่าวทั่ว ๆ ไปซึ่งเป็นเรื่องแจ้งให้ทราบ ตามลำดับ และข่าวที่ได้มีการเสนอน้อยที่สุดได้แก่ ข่าวกีฬา

สำหรับการศึกษาบทบาทหน้าที่ของข่าวท้องถิ่น ของ สวท.ราชบุรี ในฐานะสื่อมวลชนท้องถิ่นของจังหวัดนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 10 ราย เพื่อทราบแนวคิดในหน้าที่ของการตอบสนองความต้องการของส่วนราชการในภูมิภาค และประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี ได้ทำหน้าที่ตอบสนองความต้องการของส่วนราชการในภูมิภาคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งสถานีฯ โดยสามารถนำมาเสนอเรื่องราวข่าวคราวต่าง ๆ ของส่วนราชการในภูมิภาคได้อย่างครอบคลุม ชัดเจนและเพียงพอตามลักษณะรูปแบบ คำโครง และองค์ประกอบของข่าวท้องถิ่น อันเป็นผลมาจากแนวนโยบายของสถานีฯ ที่ก่อให้เกิดคุณค่าของข่าว และจรรยาบรรณของผู้ทำข่าว ที่ต้องการให้ สวท.ราชบุรี เป็นกระบอกเสียงเผยแพร่ผลงานของรัฐบาลออกสู่ประชาชน และสำหรับประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นตามโครงสร้างและหน้าที่เดิมของข่าวท้องถิ่นนั้น สวท.ราชบุรี ได้ถูกกำหนดให้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมอาชีพและหาทางเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในชนบท ฉะนั้น ในการเสนอข่าวสารโดยส่วนใหญ่จึงได้เน้นหนักไปในเรื่องราวของประชาชนในชนบท ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมข่าวสารที่ปรากฏ จึงเป็นที่พอใจแก่ผู้ต้องการทราบเรื่องราวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องนี้แต่ในขณะ

เดียวกันเมื่อกลุ่มบุคคลในอีกหลายสาขาอาชีพ ที่ยังคงสนใจในเรื่องราวเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น การศึกษา, ศาสนา, กีฬา และอื่น ๆ ซึ่งมีผลสืบเนื่องเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การเสนอข่าวสารในด้านเหล่านี้จึงควรมีการพัฒนาให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกด้านด้วยเช่นกัน

จากข้อมูลที่ได้จาก ผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 10 ราย จึงพอสรุปได้ว่าข่าวท้องถิ่นของ สวท.ราชบุรี สามารถเข้าถึงเพื่อเกิดประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาท้องถิ่นได้ เฉพาะกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของแหล่งข่าวที่ต้องการเผยแพร่ข่าวนั้น ๆ ในขณะที่เดียวกับการสะท้อนปัญหากับการนิจารณาแก้ไขโดยผ่านผู้สื่อข่าวของสถานีฯนั้น สามารถกระทำได้ในระดับหนึ่ง ในกรณีที่ปัญหาดังกล่าวอยู่ในขอบข่ายที่ผู้มีอำนาจสั่งการพึงกระทำได้ แต่การที่จะให้ความจริงจังในการแก้ปัญหานั้น อย่างจริงจังหรือไม่ ย่อมขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของแต่ละบุคคลเฉพาะรายไป

ข้อจำกัดของการวิจัย

เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้ผู้ทำวิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูล และดำเนินการทุกอย่างด้วยตนเอง โดยได้รับการสนับสนุนจากนายสุวิทย์ หวังภูษเคนทร์ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และ ผู้บังคับบัญชาทุกท่าน

สำหรับเนื้อหาข่าวทั้งหมดที่ได้นำมาวิเคราะห์นั้น ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ผู้วิจัยได้สัมผัส และแสดงออกซึ่งกระบวนการผลิตข่าวในทุกแง่มุม นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลหลักทุกท่าน ซึ่งให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ล้วนแต่ให้ข้อมูลตามข้อเท็จจริงเป็นอย่างดี ฉะนั้นข้อจำกัดจากการวิจัยครั้งนี้ จึงค่อนข้างน้อย เว้นเสียแต่ว่าในการเรียงลำดับข้อมูลจากสิ่งที่ตัวผู้วิจัยได้ใกล้ชิด ตลอดเวลานั้น อาจทำให้เกิดการ "หลง" ในข้อมูลข่าวสารที่ตนเองมีอยู่ได้บ้างซึ่งในประเด็นนี้ได้หาทางแก้ไขด้วยการเข้าพบ "อาจารย์ที่ปรึกษา" เพื่อให้ตรวจสอบความชัดเจน ถูกต้องของข้อมูลอย่างเป็นกลางอยู่ตลอดเวลา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. ในการวิเคราะห์ "ข้าวท้องถิ่น" ของ สวท.ราชบุรี ครั้งนี้ สามารถเป็นแนวทางศึกษาบทบาทหน้าที่ในการเป็นสื่อมวลชนของรัฐ ที่ต้องทำหน้าที่ในหลายบทบาทในอันที่จะประสานระหว่างรัฐต่อรัฐ, รัฐต่อประชาชน และประชาชนต่อประชาชน ต่อไปอีกอย่างกว้างขวาง
2. จากการศึกษาครั้งนี้สามารถนำไปสู่การศึกษา "อิทธิพล" ของสื่อมวลชนในท้องถิ่นในสาขาต่าง ๆ ได้เพิ่มเติมและหลากหลาย
3. การวิเคราะห์ดังกล่าว สามารถเป็นแนวทางการศึกษา สำหรับสถานีวิจัยอื่น ๆ ในภูมิภาคอันเป็นเครือข่ายของกรมประชาสัมพันธ์ หรือหน่วยงานใกล้เคียงในการผลิตข้าวท้องถิ่น ในทำนองเดียวกันนี้ต่อไป